

B 322/holdbart**Behandles i** Udvalget for et Holdbart Norden

Udvalget for et Holdbart Nordens betænkning over

**Ministerrådsforslag
om nytt samarbetsprogram för miljö- och klimasektorn****Forslag**

Udvalget for et Holdbart Norden foreslår att

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att genomföra Ministerrådsförslag om samarbetsprogram for miljø- og klimasektoren for perioden 2019-2024 under hänsyn till Nordiska rådets synpunkter

Baggrund

De nordiske regjeringenes klima- og miljøsamarbeid styres av MR-MK, Nordisk ministerråd for miljø og klima. Samarbeidet har som overordnet formål å bidra til å bevare og forbedre miljøkvaliteten og livskvaliteten i Norden samt å påvirke internasjonale beslutninger i samme retning. På utvalgets møte i Akureyri i april 2018 ble konturene i det samarbeidsprogrammet for miljø og klima presentert av Sigurbjörg Sæmundsdóttir og utkast til ministerrådsforslag blev lagt fram på utvalgets sommermøte i Tromsø i juni 2018.

Sammenfatning af samarbeidsprogram for miljø- og klimasektoren (2019-2014)

Samarbeidsprogrammet for miljø- og klimasektoren for perioden 2019-2024 indeholder strategiske mål som tar opp klima, Agenda 2030, fremme EUs miljø- og klimaarbeid, biologisk mangfold, sirkulær økonomi, kjemikalier, plast i havet, innovasjoner og synergi med andre sektorer, og beskriver 72 prioriteringer under 5 forskjellige arbeidsområder:

- Sirkulær økonomi (15 prioriteringer)
- Klima og luft (18 prioriteringer)
- Kjemikalier (14 prioriteringer)
- Biologisk mangfold (12 prioriteringer)
- Hav og kyst (13 prioriteringer)

Årlig skal arbeidsgruppen utarbeider arbeidsplan, de for tildelt midler fra Ministerrådets budsjett og skal det nestfølgende år rapporterer om resultat. En midtveis evaluering planlegges og den kan føre til omorganisering av arbeidet. I lys av erfaringen med tidligere programmer mener sekretariatet at det ikke grunn til å frykte at man

ikke klarer å behandle de 72 prioriteringer under 6 år perioden.

Udvalgets synspunkter

Udvalget for et bæredygtigt Norden noterer med stor tilfredshed at samarbejdsprogrammet er ambitiøst, og indeholder vigtige arbejdsområder hvor Norden står stærkt og har mulighed for at stå endnu stærkere. Udvalget er enig med Nordiske minister-råd i at prioritere gennemførelse og udvikling af store internationale aftaler, og vil gerne rette opmærksomheden mod den igangværende udvikling af en ny FN aftale om biodiversitet under Biodiversitetskonventionen. I den forbindelse mener udvalget, at det i sær er vigtigt at sikre at de unge får en stemme i processen.

Udvalget finder det vigtigt at lægge større vægt på arbejdet med kemikalier samt følge op på flere av anbefalingerne i rapporten fra Tine Sundtoft, tidligere norsk klima- og miljøminister, som i starten av 2018 presenterte en analyse av nordiske miljøpolitiske samarbeidet med 12 konkrete anbefalinger om hvordan samarbeidet kan videreutvikles. Derfor foreslår at samarbejdsprogrammet inkluderer følgende tilføjelser:

Under arbeidet med sirkulær økonomi:

- 1) Inkludere arbeidet med matsvinn som prioritering og formulere konkrete målsetninger om å redusere matsvinn i Norden.
- 2) Framhäva livscykel-tänk i själva sättet att bygga och avfallshanteringen av byggmaterial genom bättre statistik över byggnadsavfall och se över hur vi kunde minska klimatbelastningen genom effektivare hus och bättre design med förbehållning för regionala skillnader.
- 3) Fremheve det globale perspektiv i arbeidet med å redusere plastavfall og undersøke om og i så fall hvordan en global plastkonvensjon vil kunne bidra til å redusere de alvorlige globale problemer med plastavfall og mikroplast.
- 4) Å etablere et nordisk forum for en giftfri og sirkulær økonomi for plast som foreslått i rapporten *De nordiske lande i den grønne omstilling – mere end naboer, Strategiske anbefalinger for det nordiske miljø- og klimasamarbeid frem mod 2030*.

Under satsningsområdet klima og luft

- 5) Fremheve det tverrsektorielle arbeidet med jordbruks-, transport-, og energi-sektoren og inkludere representanter fra disse sektorer i relevante arbeidsgrupper.
- 6) Å arbeide for strammere regler for bruken av tungolje i sjøfarten, både nasjonalt og innen for Den internasjonale sjøfartsorganisasjon IMO.
- 7) Å fremme samarbeidet mellom de tre nordiske finansielle institusjoner i Helsingfors (NIB, NEFCO og NDF) med sikt på å utvikle en Grøn Nordisk Bank, som kan bidra til den grønne omstilling både i Norden men også internasjonalt og ikke minst i utviklingsland med Nordisk utviklingsfonds (NDF) erfaring som ledestjerne (jfr. anbefaling 9 i rapporten *De nordiske lande i den grønne omstilling*).

Under satsningsområdet kjemikalier

- 8) Å samordne og effektivisere arbeidet med substitusjon av farlige kjemikaler (jfr. anbefaling 4 i rapporten *De nordiske lande i den grønne omstilling*).
- 9) Å samordne nordisk innsats i forhold til å styrke og effektivisere EUs kjemikal lovgivning REACH.
- 10) Å stryke det Nordiske miljømerket Svanen som instrument for å fremme giftfri hverdag.

Under satsningsområdet biologisk mangfold

- 11) å gjennomføre en felles nordisk vurdering av muligheter og begrensninger ved bruk av biomasse som energikilde.
- 12) å undersøke forutsetninger for å utvikle det norske system for sertifisering av bærekraftige turistdestinasjoner til å dekke hele Norden.

Under satsningsområdet hav og kust

- 13) å inkludere Agenda 2030 mål om beskyttede havområder
- 14) å arbeide for et felles system for miljøklassifisering av skip som kan nordiske havnemyndigheter kan anvende som grunnlag for differensiert havneavgift

I forbindelse gjennomføringen av programmet

- 15) Å inkludere samarbeid med MR-FJLS (ministerrådet for fiskeri, skog- og jordbruk).
- 16) Å offentliggjøre årlig arbeidsgruppenes arbeidsplaner, budsjetter og årsrapporter.
- 17) Å videreutvikle organiseringen av samarbeidet med sikte på at samarbeidet i fremtiden kan føre til mer konkret felles nordisk handling (jfr. anbefaling 12 i rapporten *De nordiske lande i den grønne omstilling*).

København, 16. oktober 2018

Angelika Bengtsson (SD)

Ingalill Olsen (A)

Jan Erik Messmann (DF)

Kari Kulmala (blå)

Karin Gaardsted (S)

Laura Tàunâjik (S)

Villum Christensen (LA)